N°. 469. 1853.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing buiten de zegelgelden en briefporten.

WOENSDAG 20 JULIJ.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

GRIEKENLAND.

De jongste over Marseille ontvangen berigten uit Griekenland houden in, dat de Grieksche regering in de tegenwoordige tijdsomstandigheden noodig geoordeeld heeft maatregelen tot versterking harer zeemagt te nemen, doch dat zij door de vertegenwoordigers van Frankrijk en Engeland uitgenoodigd is geworden daarmede niet verder voort te gaan. De beide gezanten schijnen in die toerustingen eene verborgen bedoeling gezien te hebben die niet strookte met de grondslagen waarop het overleg der beschermende mogendheden den Griekschen Staat gebouwd heeft.

ITALIE.

Aan de Augsburgsche *Allgemeine Zeitung* wordt uit Rome onder dagteekening van den 9den dezer het volgende geschreven:

» De Paus heeft de verkiezing van den nieuwen pater-generaal der Jesuiten-orde bekrachtigd. Het is opmerkelijk dat onder de tegenwoordige tijdsomstandigheden de keuze niet gevallen is op eenen Spanjaard of Italiaan, tot welke natien overigens de meeste Jesuiten-generaals behoorden, maar op eenen Belg, die gemeenzaam bekend is met de politieke en kerkelijke gesteldheid van Midden-Europa, waarop de orde thans meer en meer haren bekeerings-ijver rigt. Het is een bewijs dat de kiezers hunne taak begrepen.

» Bij een pauselijk besluit is aan ongeveer twee honderd personen, die wegens misdrijven van politieken aard veroordeeld waren, de vrijheid geschonken, onder voorwaarde dat zij den Kerkelijken Staat voor altijd verlaten. Er zijn overigens te Rome nog wel zes honderd politieke veroordeelden of verdachten in hechtenis.

» De Pauselijke regering heeft afgekondigd dat het onderhoud der wegen in haar gebied, hetwelk thans zoo veel te wenschen laat, van staatswege zal geschieden, zoodra de thans bestaande overeenkomsten tot verpachting der wegen aan particulieren afloopen.

» De hoofdwacht tegenover het pauselijk paleis wordt thans niet meer alleen door Fransche soldaten maar om den anderen dag door pauselijke betrokken. De dienst in het paleis wordt alleen door de Zwitsersche lijfwacht verrigt."

SPANJE.

In het Spaansche regeringsblad van den 12den dezer is een koninklijk besluit afgekondigd, waarbij de minister van finantien gemagtigd wordt, voor eene som van drie honderd millioen realen ($37^1/_2$ millioen gulden) schatkistbons daar te stellen en ter vervanging der vlottende schuld uit te geven. Deze bons zullen zes per cent rente in het jaar dragen, en na twee, drie of zes maanden opzegbaar zijn. Van regeringswege zal telke veertien dagen worden bekend gemaakt hoeveel schatkistbons in omloop zijn. De bons zullen zonder tusschenkomst van makelaars uit de openbare kassen onmiddellijk aan de particulieren die er aanvrage om doen, worden uitgegeven.

Het doel van dezen maatregel is, de rente der vlottende schuld te verminderen, daar de regering thans aan de kapitalisten die maandelijksche voorschotten aan de schatkist doen, hooge rente moet betalen.

FRANKRIJK.

Volgens de dagbladen van Bordeaux zullen de Keizer en de Keizerin den 20sten dezer incognito die stad passeren, zich begevende naar eene badplaats nabij de Pyreneën. Zij berigten tevens dat Hunne Majesteiten tegen den 10den Augustus weder te Parijs zullen zijn, om aldaar de feesten tot viering van 's Keizers verjaardag bij te wonen.

— De *Moniteur* behelst eenen staat van de ontvangsten der Fransche spoorwegen gedurende de eerste zes maanden des jaars. Daaruit blijkt dat eene uitgestrektheid van 3926 kilometers spoorbaan onzuiver opgebragt heeft 72,259,589 fr., of 18,405 fr. per kilometer; terwijl in de zes eerste maanden van 1852 eene uitgestrektheid van 3605 kilometers spoorbaan 58,782,808 fr. opbragt, of 16,306 fr. per kilometer. De opbrengst per kilometer is alzoo met bijna dertien per cent vermeerderd.

— Het bestuur der Parijsche spaarbank heeft het verslag van hare werkzaamheden gedurende 1852 openbaar gemaakt. Uit hetzelve blijkt dat in het afgeloopen jaar onder de bevolking van Parijs, met name onder de arbeidende volksklassen, de lust en het vermogen om te sparen, toegenomen is. Het bedrag der inlagen is in sterkere mate vermeerderd dan in 1851; nog grooter is de toeneming van het aantal inleggers en vooral van het aantal inleggers die tot de van dagelijkschen handenarbeid levende bevolking behooren. In 1852 heeft de spaarbank ontvangen 35,885,739 fr. en uitbetaald 23,868,190 fr.; op den 31sten December ll. bleef zij aan 194,951 inleggers gezamenlijk 51,816,038 fr. schuldig, of twaalf millioen meer dan een jaar vroeger. In geen vroeger jaar is het aantal nieuw aangelegde spaarbank-boekjes zoo groot geweest als in 1852, en deze behooren voor drie vijfde gedeelten aan handwerks- en ambachtslieden. Aan renteniers of zoogenaamde renteniers behooren slechts nagenoeg 2500 van de nieuwe boekjes, dat is omstreeks evenveel als in eene reeks van voorafgaande jaren.

— In den *Constitutionnel* van den 17den dezer leest men: » De weersgesteldheid is weder onvast, en de speculanten maken daarvan gebruik om de hooge prijzen van granen en wijnen staande te houden. Te Marseille is de tarwe van 30 fr. gerezen tot 31.50 à 32 fr. (per hoeveelheid van 160 liter), ten gevolge van het berigt dat de uitvoer van graan uit het koningrijk Napels verboden is. Hier en daar is men beducht voor een misgewas in Italie; en uit dien maatregel der Napelsche regering schijnt te blijken dat die vrees niet geheel ongegrond is. Voor alsnog echter schrijven wij die beduchtheden slechts aan eene overmaat van zorgvuldigheid toe."

Aan de Parijsche graanmarkt is op den jongsten marktdag de tarwe een franc per hectoliter gerezen; in rogge en haver was geene verandering.

DUITSCHLAND.

Volgens eene uit officiele bronnen geputte opgave heeft de mijnbouw in den Pruissischen Staat in 1852 eene hoeveelheid delfstoffen opgeleverd ter waarde van 13,615,107 thaler, dat is $12^1/_2$ per cent meer dan in 1851. Hij heeft 67,065 arbeiders bezig gehouden, dat is ruim 7 per cent meer dan in 1851.

— Aan de Berlijnsche Koninklijke Maatschappij van Aardrijkskunde is medegedeeld, dat de Russische regering besloten heeft de graden van den meridiaan te doen meten van Kaap Noord tot aan den mond van den Donau. Dit is de grootste immer ondernomen meting van dien aard.

DENEMARKEN.

Dezer dagen is van wege de Deensche regering een staatsstuk openbaar gemaakt betrekkelijk de thans geheel tot stand gebragte regeling der Deensche troonsopvolging. Men weet dat de geheele intrekking der vroeger in Denemarken onder den naam van de Koningswet vastgestelde bepalingen betreffende de troonsopvolging, bij den Deenschen rijksdag en elders veel afkeuring vond, omdat zij, naar men meende, aan Rusland gelegenheid kon geven om zijne aanspraken op de Deensche kroon, waarvan het alleen ten behoeve van den thans tot troonopvolger bestemden Prins Christiaan van Holstein-Glucksburg afstand had gedaan, later te doen gelden ingeval diens geslacht mogt uitsterven. Duitsche dagbladen zagen hierin reeds een sluwen toeleg van Rusland om den Sond te bemagtigen en de Oostzee tot een Russisch meer te maken. Het bovenbedoelde staatsstuk, eene circulaire van den Deenschen minister van buitenlandsche zaken aan de Deensche gezanten, van den 9den Mei jl., betoogt dat die beduchtheden ongegrond zijn:

» Had de Keizer van zijne hoedanigheid als hoofd van den ouderen tak van het Holstein-Gottorpsche huis willen gebruik maken om de tegenwoordige of toekomstige regeling der troonsopvolging te maken tot eene familiezaak die alleen tusschen hem en den Koning van Denemarken moest worden geregeld, dan zou de vrees voor een overwigt van Rusland verklaarbaar zijn; doch ware dit de bedoeling des Keizers geweest, dan zou hij nimmer zijn toegetreden tot het tweede artikel van het Londensche verdrag, hetwelk bepaalt dat ingeval de tot de troonsopvolging geregtigde nakomelingschap van den Prins en de Prinses van Glucksburg mogt uitsterven, door den Koning van Denemarken nieuwe voorstellen gedaan en aan *alle* mede-onderteekenaren van het Londensche verdrag ter goedkeuring voorgelegd moeten worden. Deze bepaling maakt elk later welligt oprijzend vraagstuk betrekkelijk de Deensche troonsopvolging tot eene *Europesche* aangelegenheid: en andere waarborg tegen willekeurigen invloed kan aan de achterdochtigen niet gegeven worden."

—Volgens berigten uit Kopenhagen van den 12den dezer, baarde de cholera, die er nu voor de eerste maal heerscht, veel ongerustheid en angst onder de bevolking; doch was het voor haar een troost en bemoediging dat de Koning niet, als gewoonlijk in dit saizoen, een zomerverblijf betrok, maar in de hoofdstad bleef en zelf maatregelen deed nemen tot verpleging der lijders en tegen de verbreiding der ziekte.

ENGELAND.

De jaarlijksche vergadering der Koninklijke Maatschappij van Landbouw, het groote feest der landbouwnijverheid in Engeland, is in het laatst der vorige week afgeloopen. Het wordt beurtelings in de onderscheiden gewesten des lands gehouden, en dit jaar was het zuidelijk deel van Wales aan de beurt, eene landstreek die zelve voor eene tentoonstelling van landbouw weinig bijzonders oplevert. Hieraan mede wordt het toegeschreven dat de tentoonstelling van vee, schoon nog altijd zeer belangrijk, minder rijk was dan die van de laatstvorige jaren. Ook nu is weder bij de beoordeeling van het naar de tentoonstelling gezonden vee door deskundigen de opmerking gemaakt dat een aantal voorwerpen al te vet en daardoor voor de veefokkerij minder geschikt waren; doch dit euvel doet zich reeds in mindere mate voor sedert de waarschuwingen die daartegen in het vorige jaar door de maatschappij aan de veefokkers gerigt zijn. Op de lijst van bekrooningen is weder blijkbaar dat de prijzen als het ware een monopolie ten behoeve van eenige groote veefokkers zijn geworden, zoodat de gewone landlieden, onder welke de maatschappij een heilzamen wedijver zoekt gaande te houden, van de mededinging allengs afgeschrikt worden.

De vergadering is, naar gewoonte, met een gastmaal besloten, waar een duizendtal personen aanzaten, allen belang hebbende of belangstellende in het landbedrijf, en daaronder velen van de aanzienlijksten des lands.

De ontmoediging die in de eerste jaren na de intrekking der graan-

wetten in de bijeenkomsten van Engelsche landbouwers en grondeigenaren aan den dag gelegd pleegde te worden, was bij deze vergadering naauwelijks meer te bespeuren; integendeel heerschte er een geest van moedig en volhardend voorwaarts streven. » Er was een tijd — zegt een der liberale Londensche bladen, de *Globe* — waarin men onze landlieden van niets hoorde spreken dan van moeijelijkheden en verongelijking, van verarming en behoefte aan bescherming tegen de mededinging van het buitenland. Zulke klagten hoorde men wanneer de hemel den landman toelachte, en de graanprijs zestig of zeventig shilling per quarter was; men plagt ons te verzekeren dat de Britsche landbouwer niet bestaan konde wanneer hij minder dan 64 shilling voor het quarter tarwe ontving, en dan nog bragt elke onweêrsbui verslagenheid in zijn gemoed. In dezen zomer is het al regen wat van den hemel komt; en dit is de eenige moeijelijkheid niet waarmede de landman thans te kampen heeft: zijne arbeiders verlaten hem; en die blijven, vragen hooger loon; ongehoord hooge arbeidsloonen, van negen, twaalf, ja zelfs vijftien shilling in de week, worden thans gevraagd van den man die vroeger niet in staat was zeven shilling te betalen. En met dat al was het een genoegen, op de vergadering te Glocester, onder onweêrsbuijen en regenvlagen, den landman zoo welgedaan en welgemoed te zien. Zonder de hulp van beschermende graanregten, durft hij het tegen de geheele wereld opnemen: en bij monde van lord Ashburton, den voorzitter der vergadering, daagde hij Europa en Amerika tot den wedstrijd uit. Werktuigen waarvan hij eerst geen begrip kon krijgen, leert hij nu gebruiken met zoo goed gevolg dat, gelijk lord Harrowby het uitdrukte, het werktuig hem zijn werk helpt verrigten en tevens nieuw werk helpt vinden, zoodat een landman die vroeger slechts voor tien man werk had, thans door gebruik te maken van allerlei verbeteringen, in staat gesteld is om dertig of veertig arbeiders te bezigen. En onze geleerde sir Roderick Murchison, een van de weinige eereleden der maatschappij, zeide dat de tijd voorbij was waarin een geoloog in Engeland den landman het verband behoefde te betoogen tusschen den akkergrond waardoor deze den ploeg dreef, en de rotsen en diepten der aarde die het onderzoek der geologische onderzoekingen uitmaakten."

Lord Ashburton, de gewezen gezant van Groot-Britannie bij de Vereenigde Staten, opende als voorzitter de vergadering met eene aanspraak, waarin hij eerst de voortreffelijkheid van het Britsch landbedrijf roemde. In alle takken van het fabriekwezen, zeide hij, kon Engeland nog van andere landen iets leeren, hetzij tot vervaardiging van sierlijker of van bruikbaarder producten; maar de voortbrengselen van den Britschen landman werden nergens ter wereld overtroffen; en uit Frankrijk, uit Duitschland, uit elk land der wereld ging men naar Engeland om een goed ingerigt boerenbedrijf te zien. Na de landlieden die nog achterlijk mogten zijn en aarzelden de verouderde handelwijze der voorvaderen te verlaten, te hebben aangespoord tot navolging hunner vooruitstrevende beroepsgenooten, besloot hij met een ernstig woord tot de grondeigenaren. » Ook gij — zeide hij — moet uw deel in het groote werk verrigten. Zoo gij niets anders beoogt dan den tegenwoordigen huurprijs te blijven trekken, verstaat gij uw eigen belang niet. Gij moet pachters die verbeteringen aan de landerijen willen aanbrengen, daarin bijstaan door de kosten voor te schieten en deels voor eigen rekening te nemen. Maar bovenal moet gij u in tijds bereiden voor die groote, die gelukkige verandering welke plaats grijpt in de betrekking tusschen den arbeider en den werkgever, eene verandering waarnaar ik vurig heb verlangd: want zij zal den arbeider van de slavernij verheffen tot de onafhankelijkheid van een vrij man; zij zal hem uit die loome onverschilligheid waarin hij door zijne vernedering verzonken was, opwekken tot een nieuw leven vol kracht en nuttige werkzaamheid; hij zal voortaan een beter werkman zijn, beter huisvader, beter burger. Dat alleen ontbrak nog om de mate vol te maken van de zegeningen die de Voorzienigheid over ons land zoo mildelijk uitstort. Maar is dat zoo, dan behooren de grondbezitters bedacht te zijn op hetgeen deze nieuwe staat van zaken vereischt. Vroeger waren wij er op uit, door landverhuizing het aantal arbeidzoekende handen te verminderen. Het is nu onze aangename zorg, de krachtige, werkzame, ijverige lieden in het land te houden door hunnen toestand te verbeteren, bij voorbeeld door hun betere woningen nabij hun werk te verschaffen. Zóó alleen kunnen wij bewerken dat voor den arbeider de woonstede zijner voorvaderen meer aanlokkends hebbe dan de goudhoudende velden van Australie of de klimmende arbeidsloonen onzer fabriekdistricten."

Een ander spreker, mede tot de Engelsche aristokratie behoorende, lord Harrowby, bragt bij het gastmaal een feestdronk aan de arbeidende klassen, en betoogde nadrukkelijk dat er meer zorg voor haar welzijn, inzonderheid voor betere huisvesting en betere opvoeding, behoorde gedragen te worden. Het noodwendig gevolg hiervan zou naar zijne overtuiging zijn dat de arbeider ook voor zijn werk geschikter werd; zoo zou de waarde en hoeveelheid der producten van zijnen arbeid toenemen, en hierdoor de werkgever in staat zijn het hoogere loon aan zijn werkvolk te betalen en meer tot verbetering van deszelfs toestand te doen.

NOORD-AMERIKA.

Met het eind der maand Junij sluit in de Vereenigde Staten het finantiele dienstjaar en worden tevens officiele opgaven openbaar gemaakt betreffende den invoer en de volksbedrijvigheid in het algemeen. De jongst ontvangen New-Yorksche dagbladen behelzen eene statistiek van den handel van New-York, over welke stad een groot deel van den buitenlandschen handel der Vereenigde Staten gedreven wordt. Uit die statistiek blijkt van eene levendigheid in de handelszaken als vroeger nimmer voorgekomen is. De invoer bedroeg in de afgeloopen twaalf maanden eene waarde van nagenoeg vier honderd millioen gulden, tegen 288 millioen in het met den 30sten Junij 1852 geëindigde jaar: dat is eene vermeerdering van omstreeks negen en dertig per cent, welke voor nagenoeg drie vierde gedeelten gedurende het laatste halfjaar heeft plaats gegrepen, en vooral door den meerderen aanvoer van wollen en katoenen goederen is veroorzaakt.

Ten opzigte der geheele Unie is de uitvoer van binnenlandsche voortbrengselen naar evenredigheid toegenomen, doch daar een der groote uitvoerartikelen, het katoen, meestal te New-Orleans wordt ingescheept, is deze vooruitgang in de statistiek van den New-Yorkschen handel minder zigtbaar. Ook zijn door de kooplieden in het algemeen op de over zee ontvangen goederen ruime winsten behaald; hetgeen, gepaard aan de winst op den uitvoer, veroorzaakt heeft dat in het afgeloopen jaar van New-York minder specie dan vroeger uitgezonden is tot betaling van buitenlandsche voortbrengselen: zijnde er voor ruim vijftig millioen gulden specie ingescheept tegen nagenoeg negentig millioen in het voorgaande jaar.

Ten gevolge der handelsbedrijvigheid zijn ook de openbare inkomsten naar evenredigheid toegenomen: de tolregten te New-York hebben ruim 91 millioen gulden opgebragt tegen nagenoeg 68½ millioen in het met den 30sten Junij 1852 geëindigde jaar.

— Het nieuwe tarief van tolregten, hetwelk door den President der Mexicaansche republiek vastgesteld is en voor Europesche schepen met den 1sten October aanstaande in werking komt, beantwoordt niet aan de groote verwachtingen welke bij de voorstanders der handelsvrijheid opgewekt waren door vroegere toezeggingen van den generaal Santa Anna.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den 19den Julij.*

Gisteren is van regeringswege ten behoeve der kamers van koophandel en fabrieken, vermeld bij § 2 der circulaire in de *Staats-courant* van 29 Junij 1852, verzonden eene opgave van den in- en uitvoer en het verbruik der voornaamste vreemde en koloniale voortbrengselen in Groot-Britannie; van den uitvoer van Britsche en Iersche producten; en van de schepen in den vreemden handel en voor de kustvaart gebruikt, een en ander gedurende de maand en de vijf maanden, geëindigd met 5 Junij jl., vergeleken met de overeenstemmende tijdperken der jaren 1851 en 1852.

UITTREKSELS UIT DE VERSLAGEN aangaande den toestand der onderscheiden provincien over het jaar 1852, door de Gedeputeerde Staten aan de Staten hunner provincie in de gewone Zomervergadering dezes jaars, volgens art. 162 der wet van 6 *Julij* 1850 (Staatsblad *n*°. 39), *ingediend.*

WATERSTAAT EN WEGEN.

OVERIJSSEL.

In den toestand der rivieren is, ten aanzien van het vaarwater en de oevers, in het afgeloopen jaar geene verandering gekomen. Aan den IJssel zijn de werken tot bevordering der bevaarbaarheid en der afwatering voortgezet.

Ten gevolge van een verzoek van het bestuur der gemeente Kampen, heeft de Minister van Binnenlandsche Zaken een onderzoek van rijkswege bevolen, nopens de middelen tot verbetering der uitmonding van den IJssel. De strekking van de daartoe aan den hoofd-ingenieur van den waterstaat gegevene instructie is, om de in het belang der scheepvaart van Kampen gewenschte verbetering van het vaarwater naar zee, aan de algemeene rivier-verbetering dienstbaar te maken, waartoe eene herleiding der drie IJsselmonden, het Keteldiep, het Rechterdiep en het Ganzediep tot twee of een, bepaaldelijk zal worden onderzocht en overwogen.

De werken tot verbetering van den Beneden-IJssel, onder de gemeenten Wilsum en Kamperveen, zijn voortgezet. De uitvoering daarvan vorderde eene som van f 17,149. De in 1851 aangevangene bevestiging van den linker oever, door middel van bleeslagen, werd over eene uitgestrektheid van 1150 ellen verlengd. Men tracht hiermede de onderscheidene zich aldaar in de rivier bevindende eilanden aan den oever te verbinden en de geulen zooveel noodig te doen verlanden. Het bevestigen van andere normaal gerigte maar inscharende oevers, in eene goede rigting te onderhouden, scheen van belang, ten einde later te kunnen overgaan tot het aan den wal brengen van sommige middelplaten en aldus den IJssel aldaar tot een eenig rivierbed te herleiden.

In verband met deze verbeteringen zijn bereids door het Rijk eene geheele middelplaat en eene strook gronds van een ander der aanwezige eilanden aangekocht.

Met het oog op de belangen van den handel en de scheepvaart der stad Zwolle, is door het gemeentebestuur aldaar, soomede door de kamer van koophandel aangedrongen op een onderzoek van 's Rijks wege naar den toestand en de middelen tot afdoende verbetering van het Zwarte Water.

Dien ten gevolge heeft de Minister van Binnenlandsche Zaken last tot zoodanig onderzoek gegeven. Hetzelve is in het begin van het loopende jaar ten einde gebragt. Een door den Ingenieur van den Waterstaat opgemaakt volledig ontwerp tot verbetering van het vaarwater, de afwatering van en het jaagpad langs de rivier, is aan het Departement van Binnenlandsche Zaken ingezonden.

Volgens dat ontwerp zal het Zwarte Water om aan zijne bestemming en bepaaldelijk ook aan de behoeften van den handel en scheepvaart van Zwolle te voldoen, aanzienlijke verbeteringen moeten ondergaan, waarvoor belangrijke sommen zullen vereischt worden.

Voor het onderhoud der werken tot verbetering van den handelsweg over het Zwolsche Diep zijn niet onbelangrijke werken uitgevoerd.

De jaarlijksche peilingen, welke in de maand Mei geschieden, hebben doen zien, dat de toestand der verdieping eenigzins is verbeterd. De minste diepte in het vaarwater van het Zwolsche Diep tusschen de bekribbingen is dieper bevonden dan het vaarwater in zee. Door laatstgenoemd vaarwater moet verstaan worden de geul, die zuidwestelijk dadelijk aan de uitmonding van het eerstgenoemde wordt gevonden.

Behalve de peilingen in Mei heeft er nog in October een dergelijk onderzoek plaats gehad, waarvan de uitkomst is geweest, dat weinig of geene verandering in de bodemsdiepte tusschen en buiten de leidammen is waargenomen.

De bij Koninklijk besluit van 25 December 1850 bepaalde herziening van het tarief van tolgelden op het Zwolsche Diep heeft plaats gehad. Het provinciaal bestuur heeft dienaangaande, op uitnoodiging van den Minister van Binnenlandsche Zaken, een voorstel gedaan, na vooraf ingewonnen berigt van den raad van administratie der maatschappij, van de gemeentebesturen van Avereest, Genemuiden, Hasselt, Zwartsluis en Zwolle, van de kamer van koophandel en fabrieken in laatstgenoemde plaats en van den hoofd-ingenieur van den waterstaat in het 4de district.

» Door den Minister was ons — zeggen Gedeputeerde Staten — te kennen gegeven dat bij de herziening zeer in aanmerking zoude moeten komen of niet de mogelijkheid bestond, het tarief in te rigten naar den maatstaf van den diepgang der schepen, en of dit niet de voorkeur verdiende boven het tot dusverre gevolgde, waarbij alleen de scheepsruimte tot grondslag is genomen. Dit heeft dan ook een punt van gezet onderzoek en overweging uitgemaakt. Van verschillende zijden werd het aannemen van den diepgang der schepen als maatstaf voor de heffing voorgestaan;

doch de raad van administratie der maatschappij, de gemeentebesturen van Genemuiden en Zwolle en ook de kamer van koophandel en fabrieken, bragten daartegen vele bezwaren in, zoowel wat de uitvoering als de toepassing betreft, op grond waarvan wij meenden zoodanigen veranderden maatstaf niet te kunnen aanbevelen.

» Bij Koninklijk besluit van 30 December 1852 is daarop een nader tarief goedgekeurd, edoch slechts ten hoogste voor den tijd van een jaar, ingaande 1°. Januarij 1853, uit overweging dat het voorgeschreven onderzoek nog niet ver genoeg gevorderd was, om een ander dan voorloopig tarief voor korten tijd te kunnen vaststellen.

» Het tarief is op den bepaalden tijd in werking gebragt. Bij de toezending van hetzelve tot uitvoering, noodigde de Minister ons tevens uit, na te gaan hoe een billijk tarief, naar den maatstaf van den diepgang, zou zijn in te rigten en in werking te brengen, en deswege een voorstel te doen, aangezien de door den hoofd-ingenieur van den waterstaat aangevoerde redenen, als voor het volgen van zoodanigen maatstaf pleitende, gewigtig werden beschouwd, niet wederlegd, en zeer afdoende schenen tegenover hetgeen voor het behoud van het tarief naar den tonneninhoud was bijgebragt.

» Dien ten gevolge hebben wij het ons opgedragen nader onderzoek ingesteld, en zonder een tarief naar den diepgang, boven een tarief naar de scheepsruimte aan te bevelen, aan het verlangen van den Minister van Binnenlandsche Zaken voldaan, door dezer dagen onze meening over een billijk tarief naar den diepgang aan Z. E. kenbaar te maken."

Volgens de rekening over 1852, is wegens tolregten op het Zwolsche Diep, gedurende dat jaar, eene som van f 11,894.14^{5} ontvangen.

Bijna gelijktijdig met de opdragt tot het onderzoeken van den toestand van het Zwarte Water, is door den Minister van Binnenlandsche Zaken last gegeven om het Meppelerdiep te doen opnemen, vooral ook met het oog op de behoeften der scheepvaart.

In het begin van het loopend jaar is aan het provinciaal bestuur van wege den Minister een ontwerp tot verbetering van het vaarwater en tot aanleg van een lijnpad langs het Meppelerdiep medegedeeld, en werd aan hetzelve in overweging gegeven, nopens de regeling dezer aangelegenheid, met het provinciaal bestuur van Drenthe in overleg te treden, met het uitzigt op eene belangrijke bijdrage uit 's Rijks kas, wanneer de beide gewestelijke besturen zich vereenigd met de uitvoering belastten. In verband hiermede verklaarde de Minister zich bereid mede te werken tot de heffing van een scheepvaarts- en lijnpadsregt, waarvan de opbrengst zou kunnen strekken tot dekking der kosten van onderhoud, alsmede van rentebetaling en aflossing der gelden, die tot dekking der kosten van aanleg zouden gevorderd worden.

Het provinciaal bestuur heeft echter gemeend zich van het openen van bedoeld overleg te moeten onthouden, op grond van het den 12den November 1850 door de Provinciale Staten genomen besluit, op een verzoek om afdoende maatregelen tot verbetering van het Meppelerdiep, als hebbende de Staten zich destijds vereenigd met het rapport te dier zake van de commissie tot de dijken en wateren, waarin onder anderen werd overwogen, dat er geene termen bestonden, om van zijde van Overijssel maatregelen te nemen tot verbetering van den misgunstigen toestand van het Meppelerdiep, als eene zaak welke meer de provincie Drenthe aangaat, en voor Overijssel geene voordeelen zoude opleveren, geëvenredigd aan de groote kosten, welke er mede gepaard zouden gaan.

Plannen tot verbetering van het Steenwijkerdiep en van de verdere scheepvaart te Blokzijl zijn in het ontwerp van kanalisatie ter verbinding van de Drentsche hoofdvaart met de Zuiderzee begrepen.

Bij het ontwerpen der plannen voor het doortrekken der uit de Dedemsvaart opschietende Lutter-hoofdwijk tot aan de grenzen van Drenthe, is door den hoofdingenieur van den waterstaat voorgesteld, een middel te beproeven om met minder kosten en moeite dan door het graven van vlotwijken of bokslooten, de uitgegraven veenspecie te kunnen verwerken.

Hieromtrent wordt in het verslag van Gedeputeerde Staten het volgende gezegd:

» Het middel dat de hoofd-ingenieur daartoe op het oog had, zou bestaan in de toepassing van het door den ingenieur *Deeleman* in Nederlandsch Indie uitgevonden spoorwegstelsel.

» In navolging daarvan is een proeftoestel vervaardigd, bestaande uit een spoorregel ter lengte van 21.50 el en hoog 1.25 boven den beganen grond, waarop twee houten met ijzer beslagen raderen zijn geplaatst, welker assen op 1.65 afstand zijn gelegen. De spillen der raderen bewegen zich in gegoten ijzeren potten, in stijlen gewerkt en in draaghouten verbonden, aan welke laatste ramen zijn vervaardigd, die aan iedere zijde van den spoorregel eenen bak zamenstellen, lang 3.25 el, hoog 2 el en breed 1.20 el, te zamen ongeveer 500 Ned. ponden wegende. Ter weerszijden van de palen, waarop de spoorregel is bevestigd, bevinden zich houten leijers, waartegen een onder elken bak aangebragt horizontaal wrijvingsrad loopt. De bakken zijn met dunne planken beschoten en met een ligt kapwerk overdekt.

» De bakken, ledig zijnde, kunnen met zeer geringe inspanning in beweging worden gebragt. Eén arbeider is in staat 19 personen, vertegenwoordigende ongeveer 1250 Ned. ponden, te vervoeren. Slechts 4 arbeiders zijn noodig geweest tot het in beweging brengen en houden der bakken, nadat dezelve met turf van de soort, die in het Anerveen wordt aangetroffen, waren gevuld. Elke bak bevatte 2200, alzoo beide te zamen 4400 turven, wegende 3344 Ned. ponden. Het aantal turven komt overeen met een derde van een dagwerk.

» Volgens eene globale berekening zou, in aanmerking genomen, dat op de tot dusver gevolgde wijze dezelfde grond twee à drie maal moet worden verzet of verwerkt, het stelsel met vrucht kunnen worden toegepast althans aanbevolen kunnen worden, en daartoe wordt voor de aanbesteding van het werk tot doortrekking der Lutter-hoofdwijk tot aan de grenzen der beide provincien, de aandacht van de gegadigden voor dat werk op den proeftoestel gevestigd."

Aan de Dedemsvaart zijn belangrijke verbeteringen uitgevoerd.

De werken tot verbinding der Dedemsvaart met de Vecht bij Ane, zijn onlangs uitbesteed voor f 49,600.

In 1852 zijn de Dedemsvaart en zijtakken door 8100 vaartuigen gepasseerd; de Willemsvaart door 8813; de vaart door de stad Hasselt door 10,457. In 1851 waren deze cijfers respectivelijk 6892, 9006 en 8650.

De sluis-, afvaarts- en oevergelden op de Dedemsvaart hebben in 1852 aan de provincie opgebragt f 67,972, dat is ruim f 10,000 meer dan in 1851, en iets meer dan in 1850.

Er zijn niet minder dan 24,491 roeden sponturf en 12,864 9/10 dagwerk steekturf de Dedemsvaart afgevoerd. De daartoe gebezigde vaartuigen hadden eene gezamenlijke scheepsruimte van 314,681 tonnen. Voor de met andere goederen dan turf geladene vaartuigen, ten getale van 613, bedroegen de sluis- en afvaartsgelden f 1845.30, of ongeveer 2¾ per cent van de geheele opbrengst. Het getal ongeladene vaartuigen bedroeg 491.

De Willemsvaart werd gepasseerd door 6089 geladene vaartuigen met eene scheepsruimte van 228,662 tonnen, en 2724 ongeladene met eene scheepsruimte van 93,625 tonnen. Het aantal houtvlotten bedroeg 48, eene oppervlakte hebbende van 25,744 vierkante ellen.

Van de onderneming der Overijsselsche kanalisatie-maatschappij, is de eerste sectie voltooid; aan de tweede wordt met kracht gearbeid; de ontwerpen voor de derde en de vierde sectie zijn nog in behandeling. Het is gebleken dat de kosten der onderneming te laag berekend waren; zoodat het maatschappelijk kapitaal met f 200,000 moest vermeerderd worden.

Een ontwerp van een kanaal tot afwatering der omstreek van Koevorden naar de Vecht bij Ane, nabij den bovenmond der Dedemsvaart, welk kanaal tevens voor de scheepvaart zou dienen, werd door den Minister van Binnenlandsche Zaken aan het provinciaal bestuur van Overijssel ter beoordeeling gezonden. Het heeft zich tegen de uitvoering van het ontwerp verklaard, tenzij gelijktijdig de Beneden-Vecht verbeterd en in staat gesteld wierd het van Koevorden afkomende water behoorlijk te lozen. Intusschen is het provinciaal bestuur voortgegaan met de voorbereidende werkzaamheden voor de doortrekking der uit de Dedemsvaart opschietende Lutter-hoofdwijk tot de Drentsche grenzen en verder tot Koevorden, in verband met een ontworpen kanaal van Koevorden naar de Hannoversche grenzen: welke doortrekking door de uitvoering van het Koevorder-uitwateringskanaal slechts ten deele overbodig zou worden.

Het ontwerp tot verbinding der Drentsche hoofdvaart met het Steenwijkerdiep en verder met de Zuiderzee, is nog aanhangig: ook bestaat er een plan tot verbinding van het Meppelerdiep over Kolderveen met de Zuiderzee bij Vollenhove.

De in de provincie aanwezige havens zijn in goeden staat onderhouden. De verbetering der havenwerken van Vollenhove is door het gemeentebestuur met een subsidie van het Rijk en van de provincie ondernomen en reeds voor een groot deel voltooid.

Gedurende den afgeloopen winter zijn de dijken en verdere zeewerende werken onbeschadigd gebleven, gelijk zij in het algemeen gedurende de laatste jaren weinig schade door stormen hebben geleden. In het bijzonder is dit van gunstigen invloed geweest op de rijkswerken of zeeweringen op het eiland Schokland. De beschikbare sommen zijn kunnen aangewend worden tot het uitvoeren van uitgestrekte vernieuwingen en aanzienlijke verbeteringen, waardoor de buurten Ens en Emmeloord in zeer goeden weerbaren staat geraken, terwijl het voornemen bestaat daarmede krachtdadig voort te gaan.

Er zijn in Overijssel geene nieuwe concessien tot verveening verleend geworden.

De zaak der verleende concessie tot droogmaking der veenplas de Koekkoek schijnt nog niet verder gevorderd te zijn dan tot de vaststelling van voorloopige overeenkomsten met het dijk- en polderbestuur van Mastenbroek.

De dijken en kaden der polders hebben zich gedurende het jaar 1852 zeer goed gehouden en zijn in eenen voldoenden staat.

Omtrent de belangrijke verbeteringen, welke de waterleidingen en uitlozingsmiddelen in enkele dijksdistricten vereischen, wordt door de Gedeputeerde Staten naar hun laatstvorig algemeen verslag verwezen.

De waterleidingen, welke niet onder toezigt der dijksbesturen staan, worden volgens de bestaande plaatselijke reglementen jaarlijks geschouwd.

» Wij hebben — zeggen Gedeputeerde Staten — de verzekering, dat daaraan in vele gemeenten door de betrokkene besturen de hand wordt gehouden, en de waterleidingen aldaar in voldoenden toestand verkeeren, ofschoon van eene enkele zijde wordt opgemerkt, dat over het algemeen de ingezetenen het nut van goed onderhoudene waterleidingen niet beseffen."

De naamlooze vennootschap tot daarstelling van eenen kunstweg van Almelo naar Vriesenveen, heeft op de bestekken voor de aanbesteding der werken, de goedkeuring van het provinciaal bestuur verkregen.

Voor den ontworpen kunstweg van Almelo over Tubbergen tot de Hannoversche grenzen, is een rijkssubsidie van f 12,000 toegezegd, hebbende het Hannoversche gouvernement zich bereid verklaard dien weg uiterlijk in 1854 tot Ulsen door te trekken. Alzoo mag thans de uitvoering van dat ontwerp spoedig worden verwacht. De gemeentebesturen van stad Almelo en Tubbergen hebben met goedkeuring van het provinciaal bestuur besloten daarvoor elk f 12,000 op te nemen.

Het gemeentebestuur van Ootmarssum heeft concessie verkregen voor de daarstelling van eenen kunstweg van daar op Denekamp, met een subsidie uit de provinciale kas en eene bijdrage van de gemeente Denekamp. Daar de aanbesteding der werken vrij wat hooger geloopen is dan de geraamde som, heeft zij ook een subsidie van het Rijk gevraagd, maar niet verkregen.

De bestekken voor het aanleggen van eenen kunstweg langs de Dedemsvaart van de Ligtmis tot Heemse, zijn door het provinciaal bestuur goedgekeurd, hebbende het gemeentebestuur van Avereest zich genegen verklaard de voor die onderneming aan eenige particulieren verleende concessie over te nemen.

Aan de gemeentebesturen van Stad en Ambt Hardenberg is voor een aan te leggen kunstweg van Hardenberg naar de Hannoversche grenzen bij de Veenebrug, een subsidie uit de provinciale kas van f 300 per uur voor den tijd van 20 jaren toegezegd, mits volle zekerheid voor de aansluiting op Hannoversch grondgebied werde verkregen.

Voor rekening grootendeels der gemeente Kampen, wordt een kunstweg van Wezep aan den Zuiderzeeschen straatweg aangelegd tot Heerde aan den grindweg van Apeldoorn naar Hattem. Deze weg zal, in verband met reeds bestaande of geprojecteerde kunstwegen, eene verbinding van Kampen met Deventer langs den linker-IJsseloever daarstellen.

Nadat voor eenen kunstweg van Enschedé over Haaksbergen tot de Geldersche grenzen, een rijkssubsidie van f 12,000 was toegezegd, hebben de gemeentebesturen van Enschedé, Haaksbergen en Lonneker tot de gezamenlijke uitvoering van dat ontwerp besloten.

Onder de belangrijke verbeteringen, welke verder zijn voorbereid en waaromtrent onderhandelingen tusschen de besturen der betrokkene gemeenten plaats hebben, wordt voorloopig melding gemaakt van het voornemen tot aanleg van eenen kunstweg van Ommen over Hellendoorn en Rijssen naar Goor, tot onderlinge regeling van welke zaak de besturen der genoemde gemeenten alsmede die van Ambt Ommen en Wierden door het provinciaal bestuur zijn gemagtigd.

Dergelijke magtiging is, na vooraf bekomene goedkeuring des Konings,

verleend aan de gemeentebesturen van Steenwijk en Steenwijkerwold, voor den aanleg van eenen kunstweg van Steenwijk naar Vledder, en aan het gemeentebestuur van Ambt Hardenberg voor de daarstelling van eene verbeterde communicatie tusschen die gemeente en Heogeveen.

Bij eene schouwing van wege het provinciaal bestuur in eenige gemeenten, zijn onderscheiden onbestrate wegen in gebrekkigen staat bevonden. Aan de uitnoodiging om het gebrekkige te herstellen, is voldaan zooveel thans doenlijk was.

Nieuwe onbestrate wegen tusschen onderscheiden gemeenten of gedeelten eener gemeente, zijn in 1852 niet aangelegd. De bestaande wegen van die soort zijn hier en daar verbeterd, terwijl elders verbetering wenschelijk maar moeijelijk blijft.

Ten slotte gewaagt het verslag van het plan eener Engelsche maatschappij tot het aanleggen van spoorwegen in de noord-oostelijke provincien des Rijks, waartoe door den heer Balkema concessie aangevraagd was. Het provinciaal bestuur gaf bij een adres aan den Koning zijne belangstelling in deze onderneming te kennen, daarbij aanbevelende de spoorweglinie langs den regter-IJsseloever te leggen.

Met dit nommer der *Staats-courant* worden verzonden vel 20 en 21 der *Bijlagen* van het BIJBLAD II, behelzende verschillende laatstelijk bij de Tweede Kamer ingekomen stukken.

Van wege het Departement van Justitie zijn verzonden pag. 307—314 van het *Algemeen Politieblad*.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Provincie *Noordbrabant*.

AANBESTEDING.

Op Dingsdag den 26sten Julij 1853, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Noordbrabant, of bij zijne afwezendheid door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het Zesde District, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te 's Hertogenbosch, worden Aanbesteed:

het Werk der bevaarbaarmaking van het voormalige Noorderkanaal en voor de levering der daartoe noodige Bouwstoffen op de Z. O. grenzen van Noordbrabant en Limburg.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het Bestek der bovengemelde Aanbesteding zal ter lezing liggen aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Noordbrabant te 's Hertogenbosch, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende acht dagen vóór de Besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur H. F. Fijnje te 's Hertogenbosch en den Adspirant-ingenieur L. A. Reuvens te Eindhoven.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
VAN REENEN.

MINISTERIE VAN MARINE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat de kabels, bevattende de geleidraden van den Onderzeeschen Telegraaf tusschen de Britsche en Nederlandsche kust, gelegen zijn op ongeveer 1/4 Engelsche mijl westwaarts van den Vuurtoren te *Scheveningen* in de rigting van het W. N. W. naar *Orfordness* en van den Vuurtoren van *Orfordness* in de strekking van O. Z. O. (miswijzend kompas); hebbende men op de kabels den laatstgezegden vuurtoren in het W. N. W. en rakende aan de hooge boomen van *Gedgrave*.

Bevelhebbers van schepen en loodsen worden gewaarschuwd, niet in deze merken en peilingen te ankeren, ten einde beschadiging van de kabels of wel het verlies van hunne ankers voor te komen.

's Gravenhage, den 8sten Julij 1853.

Voor den Minister voornoemd,
De Secretaris-Generaal,
MULLER.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van Belanghebbenden, dat, luidens eene door tusschenkomst van Zijner Majesteits Consul te *Embden* ontvangene, van gouvernementswege aldaar uitgevaardigde publicatie, in dato 10 April jl., tot vermindering van den onderlingen afstand der Eems-tonnen O. 16 en O. 17 aan den *Ems-horn* en W. 5 en W. 6 aan *Meeuwenstaart*, in dit voorjaar, tusschen de beide eerstgemelde tonnen, nog eene *Zwarte Ton* gemerkt O. 16*a* en tusschen de beide laatstvermelde nog eene *Witte Ton* met het merk W. 5*a* zijn gelegd geworden dat de nieuwe Ton aan den *Ems-horn* tegen den winter opgenomen en alsdan door een Drijfbaken vervangen zal worden; doch dat de nieuwe Ton aan *Meeuwenstaart* ook des winters zal blijven liggen.

's Gravenhage, den 6den Junij 1853.

De Minister voornoemd,
J. ENSLIE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine

brengt ter kennis van belanghebbenden, dat blijkens een door *Trinity-house* te *Londen*, onder dagteekening van den 28sten Junij jl., uitgevaardigd berigt, de kabels van den onderzeeschen telegraaph van *Zuid-Voorland* tot *België*, gelegen zijn in de rigting van O. t. Z. miswijsend kompas, met de vuurtorens van *Zuid-Voorland* ineen, in de streek van W. t. N. tot buiten de strekking van het *Goodwin-sand* op nagenoeg eene Engelsche mijl ten Zuiden van het *South-sand-head-Vuurschip*, waarna de rigting zich in het algemeen bepaalt in de streek van O. Z. O. regtover naar de Vlaamsche banken.

Zeevarenden worden indachtig gemaakt, dat het zeer wenschelijk is, niet in deze merken of peilingen te ankeren, ten eind beschadiging van de kabels of wel het verlies van hunne ankers voor te komen.

's Gravenhage, den 14den Julij 1853.

De Minister voornoemd,
J. ENSLIE.

DROOGMAKING VAN HET HAARLEMMER-MEER.

De Commissie van Beheer en Toezigt verwittigt de Gegadigden, ten vervolge op hare aankondiging in de *Staats-Courant* van den 28sten Junij jl., dat zij zal overgaan tot den Verkoop van eene partij Gronden in den Haarlemmermeer-polder, nabij den Leeghwater, op Dingsdag den 16den Augustus aanstaande, 's morgens ten 10 ure, aan *het Warmonder Hek*, in de gemeente *Warmond*; en tot den Verkoop van eene andere partij Gronden van denzelfden polder, gelegen nabij Halfweg, Amsterdam en Haarlem, op Dingsdag den 23sten Augustus aanstaande, mede ten 10 ure, in het Logement bij *de Vries* te *Halfweg*, in de gemeente *Houtrijk en Polanen*.

De Algemeene Voorwaarden met eene Algemeene Kaart van den geheelen Polder, benevens de bijzondere Voorwaarden en Staten der te veilen Perceelen op elke Verkooping, zijn te bekomen op vrachtvrije aanvraag en tegen betaling van 25 cents voor elke Verkooping, bij den heer de Breuk, Boekdrukker te Leyden.

Inlichtingen zijn te bekomen bij den Heer Ingenieur Beijerinck, te Leyden.

De Commissie voornoemd,
GEVERS VAN ENDEGEEST.

⁂ De Inspecteur van de Geneeskundige dienst der Landmagt

Verwittigt alle Genees- en Heelkundigen, Nederlanders van geboorte, die genegen zijn om de betrekking van *Adsistent Chirurgijn* in eene der groote Strafgevangenissen van het Rijk te vervullen, dat zij zich, bij verzoekschrift op zegel geschreven en portvrij in te zenden, vóór den 15den Augustus 1853 aan hem Inspecteur kunnen aanmelden, bij welk verzoekschrift de volgende bewijzen moeten worden overgelegd, als:

1°. eene geboorte-acte ten bewijze van eenen ouderdom beneden de 35 jaren;

2°. een bewijs van ongehuwd te zijn, of weduwenaar zonder kinderen;

3°. een bewijs van aan de nationale militie voldaan te hebben;

4°. een bewijs van goed zedelijk gedrag, af te geven door de Regering hunner woonplaats;

5°. een bewijs dat zij gezond zijn en een sterk ligchaamsgestel hebben, af te geven door eenen bevoegden geneeskundige; en

6°. bewijzen van afgelegde examina als stedelijk of plattelands-heelmeester.

Tot narigt der belanghebbenden dient, dat tot de werkzaamheden aan de betrekking van Adsistent-Chirurgijn bij de Gevangenissen onder anderen behooren: de uitoefening der zoogenaamde kleine heelkunde, het gereed maken der geneesmiddelen, en overigens den Officier van Gezondheid behulpzaam te zijn in alles wat de dienst of het opmaken der verantwoording mogt vereischen; en voorts dat aan die betrekking verbonden is een tractement van *vijf honderd gulden* (f 500) 's jaars, behoudens de kortingen ten behoeve van het Pensioenfonds voor Burgerlijke Ambtenaren, op grond der wet van 9 Mei 1846 (*Staatsblad* n°. 24), gewijzigd bij die van 3 Mei 1851 (*Staatsblad* n°. 49).

's Gravenhage, den 19den Julij 1853.

Dr. SNABILIÉ.

Aanbesteding van Granen ten behoeve van de Garnizoens-Bakkerij te Maastricht.

Op Dingsdag den 26sten Julij 1853, des middags om 12 ure, zal op het bureau van den Plaatselijken Kommandant te Maastricht, boven de Hoofdwacht, publiek worden Aanbesteed eene hoeveelheid van:

9 Lasten Rhijn-Tarwe, wegende minstens 77 Ned. ponden per Mud, volgens voorwaarden van heden af aan ter lezing liggende, van des morgens 9 tot 's middags 12 ure.

Strekkende het tot narigt van de gegadigden, dat het Merk op de aangebodene Monsters, in de voorwaarden bedoeld, voorkomende, ook op den omslag waarmede het Inschrijvings-biljet wordt ingezonden, moet worden gesteld.

Maastricht, 11 Julij 1853.

De Kolonel, Plaatselijke Kommandant belast met het toezigt over het beheer der Garnizoens-Bakkerij,
Bon. VAN BOECOP.

PLAATSELIJKE BESTUREN.

BEKENDMAKING.

Burgemeester en Wethouderen der gemeente *Arnhem* geven bij deze kennis, dat het Departement van Binnenlandsche Zaken aan den heer Staatsraad, Commissaris des Konings in deze Provincie heeft doen toekomen het dezerzijds ingezonden plan van uitbreiding der Gemeente *Arnhem*, bestaande in twee teekeningen, eene Memorie van Toelichting en een staat van de gronden en getimmerten, die voor de uitbreiding onteigend moeten worden; en dat gemelde stukken voor een ieder, op de Secretarie dezer Gemeente zijn ter inzage gelegd van heden 16 Julij tot en met den 15den Augustus 1853 ingesloten, en zulks ter voldoening aan de voorschriften der Wet van den 28sten Augustus 1851 regelende de onteigening ten algemeenen nutte (*Staatsblad* n°. 125).

De Belanghebbenden worden herinnerd, dat zij binnen den wettigen termijn mondeling of schriftelijk hunne bezwaren aan Burgemeester en Wethouderen voornoemd kunnen opgeven, waartoe zij iederen Woensdag en Zaturdag, van des namiddags een tot drie ure, op het Gemeentehuis alhier zullen vaceren.

En zal deze Bekendmaking geplaatst worden in de *Staats-* en *Arnhemsche Couranten*, en verder op de gebruikelijke wijze worden afgekondigd en aangeplakt.

Gedaan te Arnhem, den 16den Julij 1853.

Burgemeesters en Wethouders voornoemd,
VAN PALLANDT.
De Secretaris,
VAN HASSELT.

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.